

เส้นทางสู่รัฐธรรมนูญฉบับใหม่

การพิจารณาครั้งที่ **สอง**

ขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา

- แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 156 และเพิ่มหมวด 15/1 การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้รัฐสภาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญด้วยกลไกที่มีความยืดหยุ่นกับประชาชนและประชาชนมีส่วนร่วม

ผลการพิจารณาในวาระที่หนึ่ง **ขั้นรับหลักการ**

ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ 14 ตุลาคม 2568 ถึงวันพุธที่ 15 ตุลาคม 2568 ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 156 และเพิ่มหมวด 15/1) (นายพริษฐ์ วัชรสินธุ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 256 และเพิ่มหมวด 15/1) (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน 43 คน เพื่อพิจารณา

- การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

คณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... ได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... เสร็จแล้ว และจัดทำรายงานเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาในวาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตราต่อไป

รายงานของคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่..) พุทธศักราช ....

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ 1

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

[HTTP://LIBRARY.PARLIAMENT.GO.TH/TH](http://library.parliament.go.th/th) ☎ 0 2242 5900 ต่อ 5731

Scan me

สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ประเด็น

สาระสำคัญ

การเริ่มต้นจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

ต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามติว่าสมควรมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่
✓ ถ้าผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบ ให้จัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ต่อไป

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

35 คน

- รัฐสภาคัดเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับการคัดเลือกเป็นกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งส่งให้ประธานรัฐสภา
- ต้องดำเนินการคัดเลือกให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่ประธานรัฐสภาได้รับบัญชีรายชื่อ
- หลักเกณฑ์การคัดเลือกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จำนวนและที่มา

➤ $\frac{\text{จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้ง 2 สภา}}{35} = \text{จำนวนสมาชิกรัฐสภาที่ต้องเข้าร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อเสนอชื่อบุคคลที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ}$

- สมาชิกรัฐสภาแต่ละกลุ่มเสนอชื่อได้ 1 คน
- ประธานรัฐสภารวบรวมรายชื่อตามที่สมาชิกรัฐสภาเสนอชื่อ และแจ้งต่อที่ประชุมรัฐสภาเมื่อที่ประชุมรัฐสภาทราบแล้ว ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวได้รับคัดเลือกโดยรัฐสภาให้เป็นกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
- กรณีที่มีการเสนอชื่อไม่ครบ 35 คน ให้ สส./สว./สส.+สว. ไม่น้อยกว่า 10 คน เสนอชื่อผู้สมัครไม่น้อยกว่า 2 เท่าของจำนวนกรรมการที่ยังขาดอยู่ เพื่อให้ที่ประชุมรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบจนครบ 35 คน
- กรณีที่ครบกำหนดระยะเวลา 60 วันนับแต่วันที่ประธานรัฐสภาได้รับบัญชีรายชื่อแล้วยังคัดเลือกได้ไม่ครบ 35 คน ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยกรรมการเท่าที่ได้รับ การเสนอชื่อและที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ

หน้าที่และอำนาจ

จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้แล้วเสร็จ

ภายใน 360 วัน

นับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งแรก

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่างรัฐธรรมนูญ

35 คน

- รัฐสภาคัดเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับการคัดเลือกเป็นกรรมการรับฟังความคิดเห็นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่างรัฐธรรมนูญตามบัญชีรายชื่อที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งส่งให้ประธานรัฐสภา
- ต้องดำเนินการคัดเลือกให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ประธานรัฐสภาได้รับบัญชีรายชื่อ
- หลักเกณฑ์การคัดเลือกกรรมการรับฟังความคิดเห็นฯ

จำนวนและที่มา

➤ $\frac{\text{จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้ง 2 สภา}}{35} = \text{จำนวนสมาชิกรัฐสภาที่ต้องเข้าร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อเสนอชื่อบุคคลที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการรับฟังความคิดเห็นฯ}$

- สมาชิกรัฐสภาแต่ละกลุ่มเสนอชื่อได้ 1 คน
- ประธานรัฐสภารวบรวมรายชื่อตามที่สมาชิกรัฐสภาเสนอชื่อ และแจ้งต่อที่ประชุมรัฐสภาเมื่อที่ประชุมรัฐสภาทราบแล้ว ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวได้รับคัดเลือกโดยรัฐสภาให้เป็นกรรมการรับฟังความคิดเห็นฯ
- กรณีที่มีการเสนอชื่อไม่ครบ 35 คน ให้ สส./สว./สส.+สว. ไม่น้อยกว่า 10 คน เสนอชื่อผู้สมัครไม่น้อยกว่า 2 เท่าของจำนวนกรรมการที่ยังขาดอยู่ เพื่อให้ที่ประชุมรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบจนครบจำนวน 35 คน
- กรณีที่ครบกำหนดระยะเวลา 60 วันนับแต่วันที่ประธานรัฐสภาได้รับบัญชีรายชื่อแล้วยังคัดเลือกได้ไม่ครบ 35 คน ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นฯ ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่ได้รับ การเสนอชื่อและที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ

สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่คณะกรรมการการพิจารณาเสร็จแล้ว

ประเด็น

สาระสำคัญ

หน้าที่และอำนาจ

- รับฟังและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึง รอบด้าน และเป็นระบบในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
- เผยแพร่เนื้อหาสาระและความคิดเห็นในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งต้องดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก ทั่วถึง และสามารถเข้าใจได้โดยง่าย
- แจ้งให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แสดงความคิดเห็นหรือมีข้อเสนอแนะอื่นใดในระหว่างการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
- จัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

กรอบการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

- ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำและรัฐสภาให้ความเห็นชอบจะต้องมีเนื้อหาที่สำคัญดังต่อไปนี้ด้วย
  - การรับรองความเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกไม่ได้
  - การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
  - การคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสวัสดิการขั้นพื้นฐานของประชาชน
  - การกำหนดสถาบันทางการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางการเมืองให้ยึดโยงกับประชาชน ประชาชนตรวจสอบถ่วงดุลได้ และมีความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์มากขึ้น
  - การวางกลไกที่มีประสิทธิภาพ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในการป้องกัน และขจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบ การใช้อำนาจโดยมิชอบ และผลประโยชน์ทับซ้อน
  - การจำกัดขอบเขตการใช้อำนาจรัฐและการใช้ดุลพินิจขององค์กรของรัฐ
  - การสร้างเสริมความเข้มแข็งของหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค
  - การบริหารราชการแผ่นดินและการขับเคลื่อนนโยบายรัฐที่ยืดหยุ่น คล่องตัว และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของประชาชน
  - การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - การวางหลักเกณฑ์การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

ให้นำบทบัญญัติในหมวด 1 บททั่วไป และหมวด 2 พระมหากษัตริย์
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
มาบัญญัติไว้โดยมิให้มีการแก้ไข

การดำเนินการเมื่อคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้วเสร็จ

- ให้มีการประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่ออภิปรายให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยไม่มีผลลงมติ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ประธานรัฐสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญ
- รัฐสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญพร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะของ สส. และ สว. คืนไปยังคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม โดยรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นฯ ประกอบการพิจารณา ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญคืน แล้วเสนอให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่อาจขอขยายระยะเวลาได้อีก 1 ครั้ง แต่ต้องไม่เกิน 30 วัน
- รัฐสภาต้องดำเนินการพิจารณาให้ความเห็นชอบให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้วจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ของรัฐสภา

- ✓ เห็นชอบ ให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติ
- ✗ ไม่เห็นชอบ ให้ตกไป

สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ประเด็น

สาระสำคัญ

ประชาชนออกเสียงประชามติ
ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
ที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ

เห็นชอบให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย

ไม่เห็นชอบให้ตกไป

ร่างรัฐธรรมนูญตกไป
ขอให้จัดทำ
ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
อีกได้

เสนอญัตติต่อรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภามีมติให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อีกได้
โดยเมื่อรัฐสภามีมติแล้ว ห้ามมิให้มีการเสนอญัตติดังกล่าวอีก เว้นแต่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่
โดย

- คณะรัฐมนตรี
- สส. ไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร
- สส. และ สว. ไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้ง 2 สภา

สถานะร่างรัฐธรรมนูญ
ฉบับใหม่ที่รัฐสภา
เห็นชอบแล้ว
ในกรณีที่อายุของ
สภาผู้แทนราษฎร
สิ้นสุดลงหรือมีการยุบ
สภาผู้แทนราษฎร

กรณีที่อายุของ
สภาผู้แทนราษฎร
หรือวุฒิสภาสิ้นสุดลง
หรือมีการยุบ
สภาผู้แทนราษฎร

ไม่เป็นเหตุกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
และคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่างรัฐธรรมนูญ